

ROMANİ GODİ-ROMAN HAFIZA ÇALIŞMALARI DERNEĞİ TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ POLİTİKA BELGESİ

Amaç: Toplumsal cinsiyet eşitliği temel insan hakkıdır. Romani Godi, Toplumsal Cinsiyet Eşitliğinin sağlanması ve toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcılık ve şiddetin önlenmesi için Birleşmiş Milletler Kadına Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi (CEDAW) ve Kadına Yönelik Şiddet ve Aile içi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi) başta olmak üzere bu çerçevede hazırlanmış ulusal ve uluslararası mevzuatın yol göstericiliğinde; cinsiyet, cinsiyet kimliği, cinsel yönelim, yaş, sınıf, göçmen ya da mülteci statüsü, medeni hal, etnik köken, engellilik vb. temelli ayrımcılıkların karşısında durur, bu ayrımcılıkların önlenmesi için toplumda farkındalık yaratılmasına katkıda bulunur.

Romani Godi, Yönetim Kurulu dahil bütün kurullarında; örgütün yapısında ve düzenlediği bütün toplantılarda ve etkinliklerde, konu ve konuşmacı dağılımında kadın ve LGBTİ+ temsilini gözettiğini ve buna aynı hassasiyeti göstermeye devam edeceğini bu politika belgesiyle ortaya koymaktadır.

Kapsamı: Politika Romani Godi'nin tüm üyelerini, çalışanlarını, temsilcilerini, danışmanlarını, stajyerlerini, gönüllülerini ve Romani Godi mal ve hizmet sağlayarak kurumu temsil eden herkesi kapsadığı gibi, toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımıyla geliştirilen politikaları, prosedürleri ve programlarıyla Romani Godi'nin tüm hizmet sağladığı kişileri, ev sahibi toplulukları ve yetkilileri, yerel kurumları, gazetecileri, ziyaretçileri ve diğer bireyleri de kapsar.

TANIMLAR

Toplumsal Cinsiyet: Gender kelimesinin Türkçe dilindeki karşılığı olarak Türkçe literatürde kullanılmaktadır. Farklı kültürlerde, farklı coğrafyalarda ve farklı tarihsel zamanlarda kadınlara ve erkeklere toplumsal olarak yüklenen roller ve sorumluluklar bütünüdür. Toplumsal cinsiyet kavramı; kadın ve erkeğin toplum içindeki farklı rollerini, sosyal konumlarını, ekonomik ve politik güçlerini yansıtır ve aynı zamanda tüm bunları etkiler. Toplumsal cinsiyet kavramına görünürlük kazandıran 1970'lerde kadınlık ve erkekliğin toplumsal anlamlarını tartışan feministler olmuştur. Ayrıca, toplumsal cinsiyet, toplumsal önyargı haline gelmiş iki sabit toplumsal cinsiyet kimliği düşüncesinin ötesine geçerek diğer cinsiyetleri ve cinsiyet kimliklerini de içeren bir kavramsallaştırmadır. Çoğu zaman kamusal ve özel hayatın hemen her alanında görülen toplumsal cinsiyet eşitsizlikleri varsayımlar üzerinden "biyolojik cinsiyet farklılıkları" ile temellendirilir. Ancak ataerkil sistem eleştirisi, eşitsizliğin toplumsal olarak inşa edildiğini, toplumsal süreçlerle değiştirilebileceğini ve değiştirilmesi gerektiğini vurgular.

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

Toplumsal Cinsiyet İfadesi/ Cinsiyet İfadesi: Bir kişinin giyim, kişisel bakım, tavır, sosyal davranış ve diğer faktörler aracılığıyla cinsiyetini dışarıya göstermesi, ‘cinsiyet sunumu’ olarak da ifade edilir. Cinsiyet kimliği, içsel ve yerleşik bir benlik algısına karşılık gelirken, cinsiyet ifadesi kişinin cinsiyet kimliğini dünyaya nasıl sergilediğiyle, yani dışsal olarak nasıl ifade ettiğiyle ilgilidir.

Toplumsal cinsiyet eşitliği: Tüm cinsiyetler için; eşit koşullar, eşit muamele, eşit fırsatlar, eşit değer, kaynakların eşit paylaşımı ve özgürlük, farklılık ve çeşitlilik demektir.

Toplumsal Cinsiyet Rolü: Toplumsal cinsiyetlere atanan rollerin bütünüdür. Kişilere yüklenen toplumsal cinsiyet rolleri ve sorumlulukları kişiler arasında çoğu zaman bir eşitsizlik ve ayrımcılığa sebep olur. Bu durum, ataerkil toplumdaki cinsiyetçi yaklaşımlardan kaynaklanır.

Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet (TCDS): Bir kişinin veya bir grubun cinsiyet kimliği ve/ veya cinsel yönelimine yönelik sözlü, psikolojik veya fiziksel saldırı ve ayrımcılıktır. Cinsiyetinden ötürü kişinin maruz kaldığı hakaret, küfür, tehdit, aşağılama, kötü muamele bu tanım kapsamına girer.

Kadına yönelik şiddet: Kadınlara yalnızca kadın oldukları için uygulanan veya kadınları etkileyen cinsiyete dayalı bir ayrımcılık ile kadının insan hakları ihlaline yol açan (ve 6284 sayılı Kanunda şiddet olarak tanımlanan) her türlü tutum ve davranışı ifade eder.³ Türkiye’de kadına yönelik şiddetin en -görünür biçimi kadın cinayetleridir.⁴ Kadına yönelik erkek şiddeti, birçok şiddet biçiminin toplamı olabilir.

Cinsel şiddet: Cinsel nitelikli olan ve kişinin rızası olmadan gerçekleşen her türlü girişim veya tehdit içeren eylemdir. Cinsel şiddet; tecavüzü, cinsel istismar ve tacizi, sömürüyü ve zorla alıkoyarak fuhuşu kapsamaktadır. Bu tür şiddet, eşlerden biri tarafından cinsel faaliyette bulunmaya yönelik rıza gösterilmemesi durumunda evlilikler dâhilinde meydana gelebilmektedir.

Cinsel taciz: Sözle, beden diliyle veya iletişim araçları kullanılarak, kişinin rızasına dayanmayan ve cinsel özgürlüğünü ihlal eden cinsel içerikli davranışların tümüdür. Laf atmak, istenmediği halde cinsel içerikli konuşmalar yapmak, cinsel içerik paylaşmak cinsel taciz örnekleridir.

Cinsel saldırı: Kişinin rızası olmaksızın temas ederek beden ve cinsel dokunulmazlığı ihlal eden davranışlardır. Türk Ceza Kanunu’na göre “vücuda organ veya sair bir cisim sokulması” cinsel saldırıda ceza artırıcı sebeptir. Evlilik içi cinsel saldırı da suç olarak tanımlanmıştır.

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

Cinsel sömürü: Kırılgan bir pozisyonun, varolan güç dengesizliğinin veya güvenin cinsel amaçlarla istismar edilmesi teşebbüsü veya fiildir. Para aracılığıyla ya da sosyal veya politik biçimlerde sömürülen kişiden fayda sağlamak şeklinde gerçekleşebilir.

Homofobi: : Bu terim, eşcinsellere yönelik önyargı ve nefreti anlatır. Eşcinselleri ve eşcinselliği aşağılayan, hakaret ya da komedi unsuru olarak gören söylem ve eylemlerin tümünü içerir. Nefret söylemi ve nefret suçları ile yakından ilişkilidir. Bireysel ve psikolojik bir korkudan ziyade, toplumsal hiyerarşilerden güç alan, o hiyerarşileri sürekli olarak yeniden üreten bir toplumsal olgudur. Homofobi adil ve özgür bir yaşamı savunan herkesin sorunudur. Homofobi kavramı bir süre özellikle sosyal psikolojide tüm LGBTİ+'lara karşı nefret ve önyargıyı tanımlayan bir kavram olarak görülse de, homofobi, bifobi ve transfobi birbiri ile ilişkili ancak ayrı kavramlardır.

Transfobi: Trans kadınlara, trans erkeklere ve trans şemsiyesi altındaki kimliklere yönelik önyargı ve nefreti ifade eder. Transları ve trans olmayı aşağılayan, hakaret ya da komedi unsuru olarak gören söylem ve eylemlerin tümünü içerir. Homofobi ve transfobi, nefret söylemi ve nefret suçları ile yakından ilişkilidir. Bireysel ve psikolojik bir korkudan ziyade, toplumsal hiyerarşilerden güç alan, o hiyerarşileri sürekli olarak yeniden üreten bir toplumsal olgudur.

Ayrımcılık: Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Komitesinin Genel Yorumu, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin (AİHM) Kararları ve Avrupa Birliğinin (AB) Ayrımcılığa Karşı Yönergeleri birlikte düşünüldüğünde, "ayrımcılık" terimi, ayırma, dışlama, kısıtlama veya "ırk", renk, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet özellikleri dil, din, etnik, ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum, siyasi veya diğer görüşlere dayalı olarak gerçekleştirilen ve bütün hak ve hürriyetlerin herkes tarafından tanınmasını ve kullanılmasını engelleyecek veya tanınmasını ve kullanılmasını sınırlandıracak ayrımcılığı kast etmektedir.

Cinsiyetçilik: Bir cinsiyeti aşağılayıcı, hor görücü, ikincilleştirici ifade ve davranışlardır. Cinsiyetçi şakalar, sözcük seçimleri, hitaplar gündelik dilde sık karşılaşılan örneklerdendir. "Adam gibi", "kız gibi", vb. kullanımlar en sık kullanılan cinsiyetçi kalıplardır.

Mobbing: Çalışanı huzursuz etme, dışlama veya ihraç etme amacıyla uygulanan psikolojik baskılar olarak tanımlanır. Kişinin işini sabote etmek, hakkında dedikodu veya yanlış bilgiler yaymak, yokmuş gibi davranmak, gruptan izole etmek, e-postaya veya telefona rahatsız edici mesajlar bırakmak mobbing biçimleridir.

Nefret Suçu: Suç mağdurunun "ırk", etnik köken, din, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, yaş, engellik durumu gibi özelliklerinden dolayı hedef alındığı suçlardır. LGBTİ+'ların maruz kaldığı hakaret, yaralama, öldürme, soygun, gasp, kötü muamele veya işkence, taciz veya tecavüz bilinen nefret suçlarıdır. Eğer bu suç bir defaya mahsus olarak

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

işlenmemişse ve süreklilik arz ediyorsa, suç işleyenler nefret grubu olarak adlandırılır. Bu suçları engellemeye ve suç işleyenleri cezalandırmaya yönelik düzenlenmiş yasalara ise nefret suçları mevzuatı denir. TCK'nın ayrımcılığı düzenleyen 122. Maddesi "Nefret ve Ayrımcılık" adını aldığı halde cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve cinsiyet özellikleri korumaya dahil edilmemiştir.

POLİTİKA İLKELERİ

- Toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını asgari standart olarak Romani Godi içinde desteklemek;
- Kadınların ve LGBTİ+ bireylerin güvenliğini önceleyen ve saygın hissettiği bir kurum kültürü oluşturmak;
- Kurum içerisinde toplumsal cinsiyete dayalı ayrımcı tutum, davranış ve söylemleri ortadan kaldırmak ve toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı iletişimi güçlendirmek;
- Sektörel önceliklerde kadınların ve kız çocuklarının güçlenmesi için toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına hizmet eden programlar tasarlamak ve uygulamak;
- Tüm departmanlarda, yönetim seviyelerinde ve meslek gruplarında cinsiyet dengesi ve cinsiyet çeşitliliği gözetilerek, kadın ve LGBTİ+ bireylerin katılımını desteklemek;
- Programlarında, projelerinde, faaliyetlerinde kadınlar ve kız çocukları için güvenli alan oluşturmak ve bu yaklaşımla hizmet vermek;
- Programların ve projelerin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi süreçlerinin toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımı gözetilerek yürütülmesini sağlamak;
- Toplumsal cinsiyeti ana akımlaştırma sürecinde düzenli toplumsal cinsiyet analizi yapılmasını sağlayarak kadınların, erkeklerin, çocukların farklı etkilenme biçimlerinin, özel ihtiyaçlarının ve deneyimlerinin farkında olarak hizmetlere erişimleri ve kapasitelerinin güçlenmesi için kapsayıcı hizmet verdiğinden emin olmak;
- Toplumsal cinsiyet eşitliğini hedefleyen program, proje ve faaliyetler yürütülmesi için çalışanların bilgi ve donanımını artırmak;
- Programlarının tüm aşamalarında toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını bir ilke olarak benimseyerek bu politikalarını hizmet sağladığı kişilerin ve çalışanlarının eşit erişimi için sürekli geliştirmek.

POLİTİKA BEYANI

Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikası Romani Godi bünyesinde çalışan ve hizmet sağladığı tüm kadınların, erkeklerin, çocukların, LGBTİ+ bireylerin eşit fırsatlara ve kaynaklara erişmelerini, eşit muamele görmelerini, barışçıl bir ortamda bulunmalarını garanti altına almak için, ulusal ve uluslararası antlaşma ve belgelere dayanan asgari standartları ve mekanizmaları belirlemek konusunda taahhüdünü ortaya koyar.

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

Romani Godi, insan onurunu ve itibarını çalışmasının merkezinde tutar. Romani Godi, ilkeleri gereği toplumsal cinsiyet eşitliği yaklaşımını benimseyerek tüm çalışanlarına ve hizmet sağladığı kişilere güvenli ve huzurlu bir şekilde bir arada var olabilecekleri bir ortam sağlamakla yükümlüdür. Romani Godi bu politika ile, çalışanlarının bu taahhüdü benimseyerek, çalışma arkadaşlarına ve hizmet sağladığı kişilere olan sorumluluklarının farkındalığıyla çalışmalarını ve güvenli, eşitlikçi ve barışçıl çalışma ortamını sürdürmesini bekler.

Romani Godi cinsiyete duyarlı ve insan hakları temelli yaklaşımı kurumsal ve insani yardım eylemlerine dâhil eder; tüm kadın, erkek, çocuk, LGBTİ+ bireyler ile afet ve çatışmadan etkilenen toplulukları ve insani yardım çalışanlarını da kapsayacak şekilde bir arada yaşam temeli oluşturur.

Romani Godi, çalışanları ve hizmet sağladığı kişiler için ayırım gözetmeme ilkesiyle; ırk, cinsiyet, renk, dil, din, inanç, politik düşünce, köken, engeli olma durumu, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, cinsiyet ifade biçimi, tıbbi durum, medeni durum, yaş gibi çeşitliliklerin farkında olarak herkese eşit fırsatların tanınmasını taahhüt eder. Romani Godi, aynı zamanda çalışanlarının ve hizmet sağladığı kişilerin; kadınların, erkeklerin, çocukların LGBTİ+ bireylerin ve diğer hassas grupların kendi içlerindeki deneyim çeşitliliğini ve toplumsal cinsiyete dayalı farklı etkilenme biçimlerini gözetir; toplumsal cinsiyet eşitliğini temel alan çalışmalar yürütür.

Romani Godi, çalışma ilkeleri gereği çalışanlarının iyilik halini gözetir. Çalışanlarının sağlığını korumak ve esenliğini sağlamak için, çalışma ortamlarını çalışanlarının cinsiyete dayalı ihtiyaçlarını ve hassasiyetlerini göz önünde bulundurarak oluşturmaya özen gösterir. yaşamın her alanında hizmet sağladığı kişilerin farklılıklarını ve cinsiyete dayalı hassasiyetlerini gözetir; kendi kararlarını alabilecekleri, kendilerini geliştirebilecekleri ortamlar yaratmak için kurumun yeteneklerini güçlendirir, sürdürülebilir kalkınma ve barışa katkı sağlamayı hedefler.

Programlarını ve operasyonlarını yürütürken çalışanlarının, hizmet sağladığı kişilerin ya da hizmet satın alımı yaptığı kişilerin kurumların güvenliğinin sağlanması en öncelikli konudur; kasıtlı veya kasıtsız olarak toplumsal cinsiyete dayalı şiddete maruz bırakılmalarına neden olabilecek her türlü eylemi veya eylemsizliği yasaklar ve olası zarar görülebilirlik risklerinin azaltılması için önlemler alır. Romani Godi Yönetim Kurulu, kurumun tüm yapılarında ve yürütülen operasyonlarda toplumsal cinsiyet eşitliğinin sağlanmasını ön koşul olarak kabul eder. Çalışanlarının ve hizmet sağladığı kişilerin güvenliğinin sağlandığı, cinsiyet temelli farklılıklarının gözetildiği ve temel insan hakları çerçevesinde iyilik hallerinin gelişmesi için eşit kaynaklara ve fırsatlara erişimlerinin sağlandığı bir çalışma anlayışıyla programların yürütülmesini taahhüt eder.

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

Toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda kurumsal kapasitenin bütüncül bir yaklaşımla güçlenmesi için, tüm çalışanların ve hizmet sağlanan kişilerin ihtiyaç ve taleplerinin periyodik olarak değerlendirilerek çalışmaların yürütüldüğünden emin olur. Yönetim Kurulu, toplumsal cinsiyet eşitliğinin geliştirilmesi için yapılacak çalışmalar, hazırlanacak projeler ve yürütülen programlarla ilgili toplumsal cinsiyete duyarlı bütçe planlamasının yapıldığından emin olunmasını; fon geliştirme sürecinde kaynakların bir kısmının bu amaca ayrılmasını sağlar.

Bu politika kapsamındaki tüm kişiler bu politikayı okumayı, anlamayı ve hem profesyonel hem de özel hayatlarında bu politikaya uymayı taahhüt eder. Cinsel sömürü, istismar, taciz ve mobbing dâhil herhangi bir toplumsal cinsiyete dayalı şiddet türüne yol açabilecek her türlü eylem veya eylemsizlik, Romani Godi'nin tüm mensuplarına, ortaklarına ve ziyaretçilerine açıkça yasaklanmıştır. Söz konusu kişilerin bu politikadaki taahhütlere ve yükümlülüklerine uygun şekilde davranmaları beklenmektedir. Bu politikanın herhangi bir şekilde ihlali edilmesi ciddi bir mesele olarak ele alınacak; sözleşmenin feshini de içeren disiplin yaptırımları ve/veya başka hukuki yollara başvurulması ile sonuçlanabilecektir.

ŞİKÂyetLERİN BİLDİRİLMESİ

Romani Godi çalışanlarının toplumsal cinsiyete dayalı şiddete ve ayrımcılığa maruz bırakılmaları, böyle bir olaya tanıklık etmeleri veya şüphelenmeleri durumunda faili şikâyet etme ve destek isteme hakları vardır. Romani Godi TCDŞ ve ayrımcılıkla ilgili tüm şikâyetleri Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Politikası' kapsamında "şikâyet" kategorisinde tanımlamaktadır. Aynı politikada tanımlandığı şekilde geri bildirim ve şikâyet mekanizmaları üzerinden ilişkili şikâyetler bildirilir ve soruşturma süreçleri Etik Kurul tarafından yürütülür. Etik Kurul kurul dışında her durumda kişilerin ya da kurumların Romani Godi Yönetim Kurulu'na direk şikâyet hakkı vardır.

KAYNAK

<https://ceidizler.ceid.org.tr/dosya/toplumsal-cinsiyet-esitliginin-temel-kavramlaripdf.pdf>

<https://citok.boun.edu.tr/tr/content/cinsel-taciz-nedir-08TCKmadde102>.

https://cinsiyetesitligipolitikalari.org/cepd_folders/uploads/2022/10/calisma-yasaminda-toplumsal-cinsiyet-ile-ilgili-tanimlar.pdf

<https://help.unhcr.org/turkey/tr/tcds/toplumsal-cinsiyete-dayali-siddet-nedir>

6284 Sayılı Kanun <https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.6284.pdf>

<https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf>

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986

<https://morcati.org.tr/siddet-bicimleri/>

<https://kadinininsanhaklari.org/savunuculuk/uluslararasi-sozlesmeler-ve-mekanizmalar/>

<https://kaosgldernegi.org/images/library/sss-2022-web.pdf>

Adres: Mevlana Mahallesi Berkay Sokak No:20/1 Ataşehir/ İstanbul

Telefon:+905070108819/ +905313753986